

Konstrecension: Tankeväckande skulpturfestival i Örebro

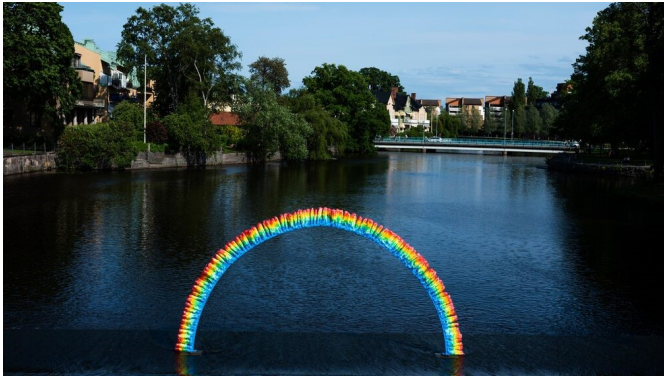

Bild 1 av 4 Filippa Karlsson Kallhed, "Stardust 2".

Foto: Magnus Westerborn

Bild 2 av 4 Stillbild ur Fikret Atays "The flood".

Foto: Fikret Atay

Bild 4 av 4 "Estrogen Bomb", Guerrilla Girls.

Foto: Cecilia Lönn Elgstrand

Ibland är synlighet allt. Som på OpenArt i Örebro, där runt 70 skulpturer av ett 60-tal konstnärer från 19 olika länder under sommaren placerats på gator, torg och i gallerior. Då behövs det stora gester, starka färger och tydliga former för att något ska bli tydligt.

Och det blir det, exempelvis i Filippa Nilsson Kallheds båge av regnbågsfärgade dammvippor, som symboliskt reser sig i Svartån. Liksom i David Cernys rosafärgade stridsvagn vid Rådhuset. Eller i Guerilla Girls östrogenbomb exponerad på stor affischplats strax intill. Krigsmateriel för fred och jämlikhet.

Anders Sunna använder mer lågmälda medel i sin katapult av massivt trä. Tillsammans med en invändigt bemålade kåta står hans kastmaskin strategiskt placerad i Slottsparken, beredd att ge moteld på eventuella angrepp. Även Ulrika Sparres textverk, som återkommer på flera ställen, skickar ut underfundiga meddelanden. Först kan hennes enradningar uppfattas som kommersiellt utformade budskap men arbetar med språket på rakt motsatt sätt. För att få mottagaren att tänka själv.

Som helhet har OpenArt inte någon specifik inriktning utan satsar i stället på en bred variation av skulpturala uttryck. Och det är nog ett riktigt val, för konsten här står sig bra på egen hand utan stöttning av ett krystat tema. OpenArt är något av en skulpturfestival – och varför inte, det är ju ändå sommar. Därmed inte sagt att utställningen, som i år arrangeras för sjunde gången, skulle vara lättviktig.

Behovet av synlighet, så typiskt för verken ute i det överbelamrade stadsrummet, ges ett tankeväckande perspektiv inne i konsthallen. Där har konstnären Fikret Atay satt samman en koncentrerad utställning som i stället vetter mot osynlighet och upplösning. Verken, gjorda av världsstjärnorna Hito Steyerl, Anri Sala, Thomas Hirschhorn och Allora & Calzadilla, är sällsynt väl valda och skapar en situation av anspänning.

Steyerls installation innehåller en ironisk instruktionsfilm med olika exempel för den som vill hamna under radarn. Sala har hängt en trumma uppochner och inuti den läses namnen upp på 47 studenter som försvann och mördades i Mexiko 2014. Uppläsningen hörs dock inte utan överröstas av trumpinnarna som taktfast slår mot skinnet. Ett effektivt och dubbelbottnat verk om censur och propaganda. Om vad som hörs – och döljs – i bruset.

Allora & Calzadilla visar ett nytt verk där skuggan av ett lövverk uppträder och vandrar över rummet. Bildernas meditativa ljusdunkel är vackert men har samtidigt en ödesmättad tomhet. Intrycket förstärks genom den fysiska närheten till Salas verk. Jag ser en obefolkad värld, där varken träd eller människor tycks finnas kvar. Endast det projicerade ljuset.

Fikret Atay, som under två år varit fristadskonstnär i Örebro, visar själv en ny film där en grupp människor sitter i en gummibåt. Först syns bara deras ansikten men när kameran långsamt zoomar ut upptäcker jag att båten står på torra land. Jag tolkar dem omedelbart som båtflyktingar, fastlåsta i en traumatiserande efterbörd. Atays film exponerar deras sakläge; fortfarande synliga, på väg att försvinna in i landskapet.

Guerilla Girls, "Estrogen Bomb". Foto: Cecilia Lönn Elgstrand